

piše vlastoručno sam poglavica. To biva posve rijetko. A taj je slučaj uprav kod drugog reskripta, koji je upućen našem svetištu, koji je svojom rukom ispisao i potpisao sam Pro-prefekt Sv. Kongregacije za Raširenje Vjere, kardinal Stjepan Borgia. To je, dakle, izvanredno odlikovanje, koje je svetište Gospe od Zdravlja ovim reskriptom dobilo, kakvim se može malo ko ponositi!

2. Splićani i Gospa od Zdravlja

Hrvatski je narod u prošlosti bio veoma pobožan prema Majci Božjoj. To nam, između ostalog, svjedoče ona gotovo bezbrojna mala i velika svetišta, crkve i kapele, što ih je Njoj na čast podigao po svim krajevima naše domovine.

Među svima hrvatskim mjestima i gradovima možemo reći, da je u štovanju Majke Božje, prošlih vremena, posebno mjesto zauzimao Split. Još pred nešto više od 100 godina, kad nije brojio ni 9.000 stanovnika, imao je 9 crkava i kapela posvećenih Majci Božjoj, a da i ne spominjemo da je i u drugima bio barem po jedan Njezin oltar ili slika. Crkve i kapele koje su nosile ime Majke Božje i koje ga i danas nose, jesu: 1. Stolna crkva, koja je posvećena Uznesenju Bl. Dj. Marije na nebo, 2. Gospa od Pojišana, 3. Gospa od Andela na Poljudu, 4. Gospa od Dobrića, 5. Gospa od Zvonika, 6. Gospa od Spinuta, 7. Gospa od Soca (Socca), 8. Gospa od Žnjana, i 9. naša Gospa od Zdravlja. U svim tim crkvama, koje imadu svaka svoju više ili manje značajnu prošlost, stari su Splićani posebno štovanje iskazivali Majci Božjoj, bilo na dane njihovih glavnih svetkovina, bilo u drugim prigodama, pa i svaki dan u godini.

Među svima Gospinim crkvama i kapelama u Splitu sve do kraja prošloga vijeka, a i sada, naročito nakon proslave 200-godišnjice prve milosti Gospe od Zdravlja, prvo mjesto u štovanju Majke Božje i privrženosti Splićana prema Njoj zauzimljje svetište Gospe od Zdravlja. Mi smo već vidjeli, kako je O. Jeronim Bareza lijepo uredio javno štovanje Majke Božje i kako je Sv. Stolica svršetkom 18. vijeka to štovanje obdarila vječnim svakodnevnim oprostima. Osim toga, to je svetište spojeno s bezbrojnim milostima, koje